

jako lud sług, świadków miłosierdzia Bożego (rozdz. VI); jako lud powołany do głoszenia cudów Bożego zbawienia (rozdz. VII).

Całość pracy wieńczy zakończenie oraz indeks osobowy.

Ks. Bogdan Biela

Ks. Jan Przybyłowski, *Znaczenie nowej ewangelizacji dla duszpasterstwa młodzieży. Studium pastoralne*, Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej, Lublin 2001, ss. 432, ISBN 83-87143-93-6.

Przedmiot zainteresowania ks. Jana Przybyłowskiego zawiera się w tytule jego rozprawy habilitacyjnej „Znaczenie nowej ewangelizacji dla duszpasterstwa młodzieży”. Autor przeprowadza w niej refleksję pastoralną nad możliwością odnowy i rozwoju duszpasterstwa młodzieży w korelacji z nową ewangelizacją.

W rozprawie – składającej się z czterech rozdziałów – zostały uwzględnione trzy etapy postępowania badawczego stosowanego w teologii pastoralnej: kryteriologiczny, socjologiczny i prakseologiczny. Rozdział pierwszy – kryteriologiczny – zajmuje się ustaleniem fundamentalnych zasad nowej ewangelizacji i duszpasterstwa młodzieży z ukierunkowaniem na wychowanie chrześcijańskie. W rozdziale drugim – obejmującym etap socjologiczny – autor ukazuje przemiany w środowisku młodzieżowym, decydujące o kierunkach rozwoju nowej ewangelizacji i duszpasterstwa młodzieży. Na stan środowiska młodzieżowego mają wpływ przede wszystkim procesy społeczno-kulturowe i religijne (par. 1), które z jednej strony zagrażają integralnemu dojrzewaniu młodzieży (par. 2), a z drugiej strony, poprzez wartości ugruntowane w procesie wychowania, umożliwiają zachowanie godności człowieka i humanizację życia (par. 3). Na podstawie teologicznej interpretacji procesów religijnych i społeczno-kulturowych zachodzących w młodym pokoleniu w rozdziale trzecim autor określa cele i zadania nowej ewangelizacji i duszpasterstwa młodzieży. Wyróżnia tu autoewangelizację, pozwalającą odkryć młodemu człowiekowi jego tożsamość i stać się nowym stworzeniem (par. 1).

Ewangelizacja może dokonać się tylko w Kościele, gdyż każdy chrześcijanin należy do Ciała Chrystusa. W budowanie wspólnoty kościelnej włączają się także wszelkie grupy, ruchy, stowarzyszenia, instytucje, organizacje religijno-kościelne, mające jako cel nadrzędny dojrzałość religijną i egzystencjalną członków Kościoła, do której ma prowadzić nowa ewangelizacja (par. 2). W świetle nowej ewangelizacji w duszpasterstwie wyraźniej dostrzega się potrzebę odnowy życia religijnego młodego pokolenia w oparciu o życiowe walory wartości ewangelicznych, przy uwzględ-

nieniu przeżyć i doświadczeń religijnych młodych ludzi i relacji osobowych między ewangelizatorami i ewangelizowanymi, między duszpasterzami i świeckimi członkami Kościoła. Jest to również jedno z zadań pedagogii chrześcijańskiej, która wypracowuje zasady formowania dojrzałych postaw religijno-moralnych i uzdalnia chrześcijanina do realizacji samego siebie jako „obrazu Boga” poprzez wierność swemu powołaniu i dzięki wykorzystaniu własnego daru (par. 3).

Na etapie prakseologicznym – w rozdziale czwartym – autor ukazuje organizację duszpasterstwa młodzieży w duchu nowej ewangelizacji. Najpierw przedstawia ją w ramach duszpasterstwa zwyczajnego i nadzwyczajnego (par. 1). Następnie określa zasady planowania i koordynacji działań (par. 2), by z kolei przedstawić kompetencje i zadania duszpasterzy (par. 3). Na koniec omawia paradygmaty dla rozwoju różnych form duszpasterstwa młodzieży, które są wynikiem całościowej refleksji pastoralnej rozprawy (par. 4).

Zakończenie pracy podsumowuje wyniki przeprowadzonej refleksji teologiczno-pastoralnej oraz wskazuje możliwości dalszych badań i twórczych poszukiwań naukowych w zakresie wykorzystania nowej ewangelizacji w duszpasterstwie młodzieży.

Ks. Bogdan Biela

Augusto Bergamini, *Chrystus świętem Kościoła. Rok liturgiczny. Historia, celebrycja, teologia, duchowość, duszpasterstwo*, Wydawnictwo OO. Franciszkanów „Bratni Zew”, Kraków 2003, ss. 343, ISBN 83-88903-55-1.

Cieszy fakt, że na polskim rynku wydawniczym pojawia się coraz więcej pozycji książkowych, które stanowią niewątpliwie wartościowe i użyteczne narzędzie do studiowania, świadomego uczestnictwa w akcji liturgicznej, zaangażowania w pracę duszpasterską, narzędzie do ubogacenia życia duchowego. Książka Augusta Bergaminiego pt. *Chrystus świętem Kościoła. Rok liturgiczny. Historia, celebrycja, teologia, duchowość, duszpasterstwo*, która niedawno została oddana do rąk polskiego czytelnika, stanowi kompletne studium na temat roku liturgicznego dla studentów seminariów, instytutów wiedzy religijnej, dla kapłanów, a także dla świeckich, którzy pragną rozumieć akcję liturgiczną i owocnie w niej uczestniczyć.

Augusto Bergamini jest kapłanem archidiecezji Modena – Nonantola; studiował teologię na Papieskim Uniwersytecie św. Tomasza z Akwinu, wykładał teologię fundamentalną i liturgikę w Studium Teologicznym św. Zenona w Weronie i Międzydiecezjalnym Studium Teologicznym w Reggio Emilia. Założył także i kierował Wyższym Instytutem Wiedzy Religijnej bł. Contardo Ferrini w Modenie (1974–2001); był człon-